

Landbrugsstyrelsen

Att: miljøbio@ifst.dk
j.nr. 17-1161-000001

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til forslag til ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) - Krav om etablering af målrettede efterafgrøder

Landbrugsstyrelsen har sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love (Målrettet kvælstofregulering m.v.) i høring. Høringsudkastet vedrører hjemmelsgrundlaget for Miljø- og fødevareministeren til fastsættelse af regler om:

1. Målrettet regulering
2. Afbrænding af husdyrgødning
3. Øvrige ændringer i husdyrbrugloven m.v.

Nedenfor fremgår Landbrug & Fødevarers kommentarer

Ad 1. Målrettet regulering

Med de foreslåede ændringer af gødskningsloven bliver det muligt fra 1. januar 2019 at iværksætte første del af den målrettede kvælstofregulering, som fremgår af aftalen om en Fødevarer- og landbrugspakke af 22. december 2015, og Aftale om målrettet regulering indgået den 16. januar 2018 af regeringen og Dansk Folkeparti.

Fødevarer- og landbrugspakken bygger på en række initiativer, som gør, at aftalen rummer et miljøregnskab med et grønt plus. Landbrug & Fødevarer er enige i, at fremtidens miljøregulering skal bygge på et højt beskyttelsesniveau.

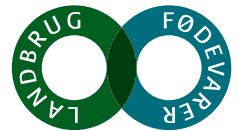
Vedr. virkemidler

Det fremgår af det foreslåede lovforslag, at virksomhederne får mulighed for at anvende forskellige kvælstofreducerende virkemidler. Formålet med forslaget er at give den enkelte virksomhed en større fleksibilitet ved tilrettelæggelse af driften af virksomheden i forbindelse med opfyldelsen af den fremsatte miljøforpligtelse.

Landbrug & Fødevarer finder, at det er positivt, at der åbnes op for flere virkemidler end efterafgrøder alene. Det fremgår, at Miljø- og fødevareministeren foreslås bemyndiget til at fastsætte regler om, hvilke virkemidler der kan ydes tilskud til, og at dette i 2019 begrænses til virkemidler, som har en grundvandseffekt. Endvidere fremgår det, at det er hensigten, at det bliver muligt at ansøge om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler i form af reduceret kvælstofnorm, mellemafgrøder, energiafgrøder, tidligt såede vinterafgrøder og afbrænding af fiberfraktionen af forarbejdet husdyrgødning.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Landbrug & Fødevarer finder, at det er afgørende, at listen over virkemidler, som der kan ydes tilskud til, bør inkludere virkemidler, som allerede nu har en anerkendt kvælstofreducerende effekt både i forhold til overfladevand og grundvand. Dette gælder bl.a.:

- Plantedække efter ompløjning af kløvergræs
Dyrkning af græs udlagt forår, grønkorn + udlæg, helsæd + udlæg, vårbyg + udlæg, majs + udlæg kan reducere udvaskningen i aftagende rækkefølge efter ompløjning af kløvergræs. Dette virkemiddel bør indgå som alternativ til efterafgrøder.
- Sædskifte med flerårige afgrøder
Sædskiftet har stor betydning for udvaskningen. Flerårige afgrøder eller etårige afgrøder med stort kvælstofoptag om efteråret reducerer udvaskningen. Dette virkemiddel bør indgå som alternativ til efterafgrøder.
- Nitrifikationshæmmere i gylle forud for majs og kartofler
På grovsandet jord kan der i nedbørsrige forår ske en udvaskning i forår/forsommerperioden. Den kan delvis undgås ved brug af nitrifikationshæmmere. Det er mest aktuelt i majs og kartofler, hvor optagelsen i forår er langsom. Men også i vårbyg er der effekt i nogle år. Tilsætning af nitrifikationshæmmere til gylle bør derfor indgå som virkemiddel.
- Udbringning af fast husdyrgødning før efterafgrøder eller efter 1. november på ler og 1. februar på sandjord
I dag udbringes en del fast husdyrgødning om efteråret forud for vintersæd. Udbringning af fast husdyrgødning før efterafgrøder eller efter 1. november på ler og 1. februar på sandjord reducerer udvaskningen. Dette virkemiddel bør indgå som alternativ til efterafgrøder.

Samtidig bør der ske en revidering af omregningsfaktoren for tidlig såning og braklægning, som beskrevet i Landbrug & Fødevarers høringsbrev til Plantedækkebekendtgørelsen af 13. december 2017, således at omregningsfaktorerne afspejler den faglige viden.

Vedr. De minimis

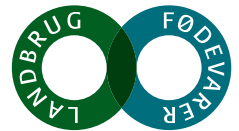
Det fremgår, at der er tale om en national tilskudsordning, som etableres under *de minimis*-reglerne. Idet, at det er tredje år i træk, at man har tilskudsordning under *de minimis*-reglerne, vil der være et betydeligt antal jordbrugere, som vil blive fraholdt at modtage støtte, idet de samlet set over de tre år rammer *de minimis* loftet. Det vil særligt være uacceptabelt og i modstrid med Fødevarer- og Landbrugspakken, hvis landmænd fraholdes tilskud og efterfølgende pålægges et obligatorisk krav.

Håndtering af beregningsusikkerheder

Det fremgår desuden, at der vil blive fastsat et krav om udlægning af efterafgrøder, hvis efterafgrødeindsatsen efter den frivillige ordning ikke har været tilstrækkelig til at opfylde indsatsbehovet i det pågældende år.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at landmændene generelt er meget interesserede i at indgå frivillige aftaler om kvælstofreducerende virkemidler. Det er Landbrug & Fødevarers vurdering, at der næppe bliver behov for at tvinge væsentlige arealer med yderligere efterafgrøder igennem. Dette afhænger dog af den detaljeringsgrad, der anlægges, når målopfyldelsen betragtes.

Den rummelige og tidlige usikkerhed, som det faglige grundlag bygger på ved de anvendte modeller, gør, at man må anlægge en tilsvarende passabel betragtning i efterafgrødernes placering

i tid og rum. Landbrug & Fødevarer vurderer herunder, at det vil være relevant at medregne effekter fra nabo-ID15-oplande i forhold til grundvandsindsatsen og tillade forskydninger mellem år.

Revurdering af marginaludvaskning mv.

Det fremgår af forslaget, at der i 2018 skal ske en revurdering af marginaludvaskningen. Landbrug & Fødevarer synes, at det er positivt, at man løbende inddrager nyeste faglige viden på området. Det bør dog noteres, at størstedelen af indsatsen sker på baggrund af udledningen af kvælstof til kystvandene, og at en ændring af marginaludvaskningen også skal medføre en opdatering af beregningerne af retentionen. Retentionen af kvælstof er beregnet ud fra forskellen mellem den beregnede udvaskning fra rodzonen med N-les4 og den (delvist) målte udledning til kystvandene. Udover konsekvenser af ændringen fra N-les4 til N-les5 skal også indgå registreringer af påvirkningen af udviklingen i gødningsforbruget.

Ad 2. Afbrænding af husdyrgødning

Landbrug & Fødevarer hilser det velkomment, at der nu tages konkrete initiativer til at tilpasse den nationale lovgivning vedr. afbrænding af husdyrgødning til fællesskabslovgivningen. En klar dansk reguleringsramme for afbrænding af husdyrgødning er en forudsætning for udvikling og implementering af ny teknologi til at udnytte energi og næringsstoffer i husdyrgødningen. Vi vil gøre opmærksom på, at hvis afbrænding af husdyrgødning reelt skal være en teknologisk mulighed, så kræver det en parallel tilpasning af anden regulering, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ad 3. Øvrige ændringer i husdyrbrugloven m.v.

Ingen kommentarer

Med venlig hilsen

Nikolaj Ludvigsen
Chefkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4458
M +45 5118 3318
E nlu@lf.dk